

Att leva med hund i vargrevir.

Vad händer när hund och varg möts? Vilka risker finns? Hur ska man tänka som hundägare? En av de mest kontroversiella frågorna i rovdjursdebatten rör förhållandet mellan varg och hund. Därför bjuder Länsstyrelsen in till en föreläsning med Tobias Gustavsson, etolog och hundinstruktör.

---- Rapport från en föreläsning i Sala!
Av Mariana Åhnberg

Att leva med hund i mitt fall hundar i ett vargrevir är inte alltid så lätt... om någon skulle talat om för mig för ett par år sedan, att om två år kommer du inte att kunna släppa dina hundar lösa här runtkring, för då kanske vargen tar dem... hade jag förmodligen skrattat dem i ansiktet.. men tiden har sin gång och nu är de tillbaka på gott och ont.. ett tag var de så många att det dagligen rapporterades in iakttagelser och div. händelser med hundar, tamdjur, vargar i el-ljusspår, pinkandes revir på tomter etc. etc. ... nu har det vad det verkar lugnat ner sig lite precis här runt mig, och de håller sig mest enligt rapporterna i södra delen av reviret som förövrigt heter Skultuna reviret.

Jag skriver detta ur min synvinkel och vill inte med detta skapa någon debatt utan jag ska försöka skriva ner så mycket som möjligt av vad som sades på föreläsningen, sen får man tycka och tänka vad man vill, ok? Detta är ett känsligt ämne som rör upp många känslor, jag tar med lite av mina funderingar eftersom det var dem jag ville ha svar på... kanske blir trevligare att läsa än om jag bara spaltar ner allt som sades, jag vill också reservera mig att jag kan ha missuppfattat eller hört fel, jag hör ju så jäkla dåligt men tror att jag har det mesta!

Jag har som sagt levt med hundarna i naturen, i skogen eller på ängarna.. långa promenader och såklart har de fått vara lösa, och ja jag tycker att jag har ganska bra koll på dem och de på mig så att säga när de är lösa... såklart har jag respekterat "släppa lös förbudet" under vår sommar och då hållit till där jag vet att det är ok. Aldrig varit orolig att släppa ut dem på gården här hemma heller. Eftersom jag bor i ett vargrevir gick jag såklart på föreläsningen och hoppades få så många svar som möjligt på mina frågor, för det tycker jag att jag måste,

det är min skyldighet att försöka förstå och anpassa mig inför det nya... göra det bästa av det.

Jag ville få svar på om min rädsla är befogad och om jag måste leva så här med mina hundar dvs. att aldrig våga gå ut utan att kasta ängsliga blickar över axeln.. och att det är totalstopp att våga släppa hundarna för att leka på äng och i skog.

Som jag skrev nyss är trycket nu mindre och jag släpper hundarna på platser jag tror är säkra... men bara för ett halvår sedan gjorde jag det inte då tog jag bilen många, många mil för att hitta hägn eller "säkra" platser.

Det var några som under kvällen hade liknande frågor om att vara ute i naturen med lös hundar frågor som: Vågar jag återta att köra rapport i skogen, sök, vågar jag vara där alls eller ska jag som jag gör nu träna i stan... måste jag byta gren och spåra, så jag har hunden i lina? Svaret är Ja! Fortsätt att vara i skogen, risken är befintlig men minimal... Även om det är en varg i närheten ska det mycket till för att den ska ge sig tillkännans ens, de är normalt mycket rädda och skygga djur.

Den utomordentligt duktiga och lättlysnade föreläsaren tog upp en hel del om björn och dess beteende samt lo och räv också. Vill bara nämna om dessa att de till skillnad mot vargen har något som heter boområden och som inte är likvärdigt ett revir. (Mer om revir längre fram i texten) Men vi fokuserar här på varg då den utgör det största hotet mot oss eller rättare sagt våra hundar. Och för att inte hela tidningen ska handla om detta ämne.

Varg och hund har fler olikheter än likheter och det går egentligen inte att

jämföra då vi har vår främsta kunskap om vargar i fångenskap, då vilda vargar är mycket svåra att studera i detalj, de är dessutom få och normalt mycket skygga. Det man kan jämföra och se tydligt resultat i, är att en vargvalp på 10 veckor har utvecklat hela sin förståelse, detta sker på hund i ettårs åldern... (å på setter hahaha i treårs åldern va?)

Hunden har sin primära grupp dvs. alla oss i hemmet, den har sedan en bekant grupp som består av människor och andra hundar etc. resten är främlingar. Vargen har inte den bekanta gruppen och främlingsaggressivitet och rädsla är djupt rotad! Så i vargens liv finns bara den primära.

Att känna igen en skandinavisk varg är svårt, tydliga tecken är att de vita kindfläckarna aldrig når över ögonen samt att benen alltid är smutsgula.. oftast är svanstippen svart men det har förekommit vargkullar med vit svans tipp.(In-rapporterade fall rör sig ganska ofta om hund och då varglika sådana). Ovanifrån är de alltid svarta, det finns flera vargraser så lite färgvariationer förekommer.

Att känna igen tassavtryck är nästan omöjligt, man måste spåra väldigt långa sträckor för att se om det är varg och ibland kan man inte avgöra ändå, spårning kräver två dm snö, att vargens tass är större än hundens stämmer till viss del men det finns undantag våra största raser har lika stora och större... samt finns det vargtikar med små fötter, någon har haft väldigt små. En myt är att det går att avgöra om det är varg genom korset som bildas i avtrycket mellan trampdynorna fel, fel, fel. Hanen väger 45-55 kg en tik 30-45.. Skillnaden mellan tik och hane är svår att se på håll.

En varg tar sig normalt fram mellan 30-40 km/dygn med ett snitt på 20... Ett vargrevir är i regel 1000 kvadratkilometer. Vargarna går ganska sällan i hel flock utan är utspridda över hela reviret, vid kartläggning av sändarförsedda vargar visar det att de täcker runt hela reviret men håller sig till vissa rundor vissa tid på året och andra rundor andra tider, man kan tydligt se vart lyan finns så den är mkt välbesökt. En valpkull är i snitt 3,5 st. Kullen föds april-maj.. å de ger sig iväg på egen hand runt 1-2 års åldern, först går de korta lovar utanför reviret och när tiden är inne och modet på topp ger de sig iväg..

Dessa vargar är ofta de som ses i byar etc., nästan alltid på genomresa och kommer aldrig tillbaka men i få fall stannar de, det kan bero på en löptik (hund)(fall finns då vargtik parat sig med hundhane, valparna överlevde inte) eller annat, en sådan varg försöker man hitta orsaken till varför den uppehåller sig, går det inte att tillslut få iväg den slutar det oftast med avlivning. En varg blir aldrig särskilt gammal den lever ett mycket hårt liv.. men om den får det blir den ca 11 år.

Här berättar han en liten fin historia om en ung varg som tog en lov in i ett revir, jättelångt bort.. I detta revir fanns ett föräldrapar där den ene efter besöket bröt med sin käresta.. och rymde med den unga Han berättande också om en sådan ung varg som uppehöll sig i en liten by, varje dag lekte med en hund, en kastrerad hane, en annan hundägare tyckte det så kul ut och släppte sin hund också men se det gick inte, han hade ingen hund efter det. Här kom frågor om kastrerade hundar klarar sig bättre i möten med varg och det är en myt. Finns inget belägg för det. Ett revir är något som skall försvaras till varje pris att bita ihjäl det som inkräktar eller hotar är en självklarhet.(Till skillnad mot ett bo område som de andra rovdjuren har) Alla i familjen tar inkräktare ensam eller i flock, ingen skillnad på individer där.

Nytt för mig var att han här sade att man borde ta bort ordet alfadjur för de existerar inte och inget tyder på rangordning. En flock är egentligen inte en flock utan är en familj rätt och slätt bestående av ett föräldrapar samt en

kull valpar och ibland fjolårsvalpar that's it! Han dissade totalt hundböckernas beskrivning av varg. Det stämmer inte!

Vi tog upp lite frågor, en var den om den flyttade vargen... Vargen flyttades ifrån Norrland ner till Dalarna, hon gick tillbaka, flyttades ner och gick tillbaka och om det var vargen jag hört om så flyttades hon ner en gång till på vägen tillbaka sköts hon... varför blev det då så här? Hennes revir var såklart däruppe och i sitt revir ville hon vara, men där kunde hon inte stanna, hon var invandrare och således genetiskt intressant och behövlig för vår stam alltså flyttade man henne... detta hade aldrig forskarna ställt sig bakom, de tror inte att man kan flytta varg på det viset, detta var ett rent politikerbeslut.. Man har däremot lyckats att flytta vargar genom att störa dem så de självmant ger sig av en bit. Så kom vi då till de intressantaste och nu hade tiden rusat på så tyvärr fanns inte så mycket tid till frågor..

Möte hund varg sker på följande sätt:

- 1.Vargen följer spår/vittring av hund och vice versa.
- 2.Hund/varg jagar samma byte.
- 3.Av slump.

Det finns inga dokumenterade förebyggande åtgärder som funkar och det beror på att de som provat västar på hundar inte stött på varg helt enkelt. I ett fall finns revor på västen men det är oklart om det varit varg. Vargtelefon med uppdatering vad vargarna befinner sig funkar rätt dålig då inte många av vargarna har sändare och dessutom inte går i flock. Statistiken visar att det är i samband med jakt som de flesta hundangrepp äger rum, de större jaktraserna har en tendens att klara sig undan med endast skador och inte blivit dödade eller ätna 70% av hundarna som dödade är ätna.

MÖTE VARG HUND

Tobias som höll i hela föreläsningen, jobbar med att spåra vargar (och de andra rovdjuren) och besiktiga döda djur, han har massor av gånger varit riktigt nära varg och hans hundar ännu oftare, hittills har ingenting hänt vare sig honom själv hans hundar eller andra i teamet. Men han påtalar ofta under kvällen att vare sig varg eller björn flyr från oss.. de

lufsar iväg. Om din hund stöter på varg då den är lös och en bit ifrån dig, försök att kalla den till dig, koppla och gå lugnt därifrån. Om du har en social hund som hälsar glatt på alla hundar den ser kommer den att göra det med vargen också.. det slutar i alla fall utom något undantag alltid illa! Om hunden skäller få tyst på den, spring emot dem gör dig stor för ett jäkla liv ta nåt tillhygge och kasta eller slå med, du kommer knappast att träffa med du ser farlig ut och hunden blir förmodligen chockad över ditt beteende och tystnar... Minns dock åter att en varg aldrig flyr i han lufsar iväg.. så farlig är du inte, risken för att du ska råka illa ut är minimal.

Om hunden är kopplad så ska det till mycket för att en varg ska komma fram, risken är även här minimal... Men finns. Om en varg kommer för nära ska du släppa kopplet som i vilket hundslagsmål som helst så du själv inte blir skadad, försök att hitta något att slå med... försök att skrämmas... dräm till den, du får försvara dig och din hund, försök att få tyst på hunden .Ser du vargen på håll ge dig tillkänna vänd och gå lugnt tillbaka. Förmodligen lättare sagt än gjort... summa summarum.. Risken att jag ska stöta på en varg i skogen verkar vara minimal (känns som det mest skrivna ordet i denna story) men såklart finns den, en liten, liten risk. Att iaktta försiktighet får jag nog göra i fortsättningen också men jag tror nog att jag kan fortsätta gå till mina trygga ställen och kolla in iakttagelser på webben som förut... Jag kommer inte att gå ensam med mina röda där jag vet att de uppehållit sig.. och inte djupt in i skogen så modig är jag inte... då får husse följa med han är stor och trygg.

Och ja just ja om du möter en björn, lek bärplockare, va tyst, se till att hunden är tyst, låtsas plocka och rör dig sakta bort, en frisk björn anfaller inte, den kan försöka skrämma dig genom att ställa sig på bakbenen och slå med ramarna i backen....Alltså seriöst... då skulle jag nog springa som faaan... å förmodligen skriiika..

